



Vordingborg Kommune
Sendt på mail til Mads Lillelund
mkld@vordingborg.dk

Kystdirektoratet
Kystzoneforvaltningen
J.nr. 2025 - 10237
Ref. gigrp
Den 12. juni 2025

Tilladelse til stenrev syd for Møn, Vordingborg Kommune.

Kystdirektoratet giver hermed tilladelse til at etablering af stenrev i farvandet syd for Møn i Vordingborg Kommune.

Tilladelsen indeholder afgørelse efter kystbeskyttelsesloven, kysthabitatbekendtgørelsen og miljøvurderingsloven.

Kystdirektoratet har vurderet, at det ansøgte kan tillades efter kystbeskyttelsesloven.

Kystdirektoratet har vurderet, at der ikke skal udarbejdes en konsekvensvurdering for projektet.

Kystdirektoratet har vurderet, at projektet ikke er omfattet af miljøvurderingslovens bilag 1 eller 2.

Lovgrundlag

Etablering af stenrev på søterritoriet kræver tilladelse fra Kystdirektoratet, jf. § 16 a, stk. 1, nr. 2 i kystbeskyttelsesloven (LBK nr. 73 af 18/01/2024). I henhold til § 16 a, stk. 4, kan der stilles vilkår i forbindelse med en tilladelse efter kystbeskyttelseslovens § 16 a.

Kystdirektoratet skal, når der træffes afgørelse efter kystbeskyttelsesloven, vurdere om projektet kan påvirke et internationalt naturbeskyttelsesområde eller visse udpegede arter væsentligt, jf. § 3 i bekendtgørelse om administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter for så vidt angår kystbeskyttelsesforanstaltninger samt etablering og udvidelse af visse anlæg på søterritoriet (BEK nr. 654 af 19/05/2020).

Kystdirektoratet skal, når der træffes afgørelse efter kystbeskyttelsesloven, samtidig vurdere om projektet kræver en miljøkonsekvensvurdering (VVM), jf. § 21, stk. 1, i bekendtgørelse af lov om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (LBK nr. 4 af 03/01/2023).

Tilladelsen gives på følgende vilkår:

Fælles vilkår efter kystbeskyttelsesloven og kysthabitatbekendtgørelsen:

1. Udformningen og etableringen af stenrevet (herefter kaldet anlægget) skal ske i overensstemmelse med det ansøgte.
2. Der må ikke uden Kystdirektoratets tilladelse foretages udvidelser eller ændringer af anlægget eller anlægsmetoderne.

Vilkår efter kystbeskyttelsesloven:

3. Tilladelsen bortfalder hvis anlægsarbejdet ikke er afsluttet indenfor 5 år fra udstedelsen af denne tilladelse.
4. Der må alene benyttes natursten til revene.
5. Samtidig med at anlægsarbejdet afsluttes, skal Kystdirektoratet (kdi@kyst.dk), Sikre Farvande (sifa@dma.dk) og Geodatastyrelsen (gst@gst.dk) underrettes herom. Snarest herefter skal samme myndigheder tilsendes en færdigmelding, som dokumenterer at projektet er opført i overensstemmelse med tilladelsen samt angiver anlæggets endelige position.
6. Tilladelsen til at etablere anlægget og det opførte anlæg må ikke uden tilladelse fra Kystdirektoratet overdrages til andre.
7. Anlægget eller dele heraf kan af Kystdirektoratet kræves fjernet, for ejers regning, såfremt vilkår for tilladelsen ikke opfyldes eller overholdes. Kystdirektoratet (kdi@kyst.dk), Søfartsstyrelsen (sfs@dma.dk) og Geodatastyrelsen (gst@gst.dk) skal underrettes umiddelbart efter anlæggets permanente fjernelse.

I forbindelse med en fjernelse af anlægget skal området bringes i en stand så tæt på de forhold, som eksisterede inden anlæggets etablering, som muligt.

Der skal tilsendes Kystdirektoratet (kdi@kyst.dk), Søfartsstyrelsen (sfs@dma.dk) og Geodatastyrelsen (gst@gst.dk) dokumentation for reetableringen.

Fælles bemærkninger:

Kystdirektoratet skal gøre opmærksom på at tilladelsen fortabes, hvis nogle af de for tilladelsen fastsatte vilkår ikke måtte blive opfyldt.

Tilladelsen fritager ikke modtageren for pligt til at opnå tilladelser og godkendelser, der måtte være nødvendige for gennemførelse af projektet i henhold til anden lovgivning.

Tilladelsen erstatter ikke privatretlige aftaler med fysiske og juridiske personer, som kan være berørt af projektet, ligesom den ikke fritager ejeren af anlægget for et, i forbindelse med anlæggets tilstedeværelse eller etablering, opstået civilretligt ansvar.

Tilladelsen indeholder ikke en garanti for den projekterede konstruktions sikkerhed eller stabilitet.

Kystdirektoratet skal gøre opmærksom på bekendtgørelse nr. 1229 af 3. oktober 2023 om sejladsikkerhed ved entreprenørarbejder og andre aktiviteter i danske farvande.

Afgørelse efter kystbeskyttelsesloven

Kystdirektoratet har vurderet, at der kan gives tilladelse til det ansøgte projekt med den begrundelse, at der ikke synes at være væsentlige hensyn der taler imod projektet. Kystdirektoratet har bl.a. vurderet at der ikke er væsentlige naturhensyn som taler imod projektet, ligesom der ikke synes at være hensyn i øvrigt, som taler imod projektet.

Formålet med stenrevet er primært genopretning af levesteder for smådyr og fisk. I forbindelse med Kystdirektoratets vurdering er der bl.a. blevet lagt vægt på de indkomne høringssvar, samt at der alene anvendes natursten til etableringen af revene. Desuden er det tillagt betydning at projektet er udviklet i samarbejde med Århus Universitet og er en del af EU projektet Biosphere for Baltic.

Revene planlægges ikke afmærkede, da der er tale om spredte sten. Det vurderes, at stenene ikke vil være til gene for de sejlede i området, da alle sten etableres, med minimum 2 meter vand over stenene, så kajakker og små fartøjer kan sejle over dem. På ovenstående baggrund er det Kystdirektoratets vurdering, at revene ikke er uforenelige med områdets udtryk, eller brug.

Ifølge basisanalysen for vandområdeplan 2021-2027 er den samlede økologiske tilstand for vandområde Sjælland, Hjelms Bugt moderat, mens den kemiske tilstand er ikke god. Miljømålet for området er, at der skal være god økologisk tilstand og god kemisk tilstand. Målet er således ikke opfyldt. Det er Kystdirektoratets vurdering, at etableringen af et stenrev ikke vil hindre målopfyldelse af god økologisk, samt god kemisk tilstand. Dette vurderes på baggrund af projektets beskaffenhed og karakter, samt at stenene placeres nænsomt på havbunden uden brug af støttestødder eller anden berøring af havbund.

I forhold til havstrategidirektivet vurderer Kystdirektoratet, at projektet samlet set ikke vil medføre en væsentlig negativ påvirkning af de 11 deskriptorer og dermed ikke medføre en forringelse af havmiljøet. Kystdirektoratet har i forbindelse med overstående vurdering vægtet, at der er tale om anlægsarbejde af begrænset varighed og omfang. Kystdirektoratet har ligeledes vægtet, at etablering af stenrev kan have en positiv effekt på havmiljøet.

Kystdirektoratets vurderinger er foretaget på baggrund af sagens samlede oplysninger og egne konkrete vurderinger samt almene erfaringer fra sagsområdet. Kystdirektoratet finder derfor, at der kan gives tilladelse til det ansøgte.

Afgørelse efter kysthabitatbekendtgørelsen

Alle planer og projekter, der ikke er direkte forbundet med eller nødvendige for et internationalt naturbeskyttelsesområdes forvaltning, skal vurderes med hensyn

til deres virkning på områdets naturtyper og levesteder samt de arter, området er udpeget for at bevare. Alle planer og projekter skal samtidig vurderes med hensyn til deres virkning på arter omfattet af habitatdirektivets bilag IV.

Hvis Kystdirektoratet efter høring af andre berørte myndigheder vurderer, at projektet kan påvirke et internationalt naturbeskyttelsesområde eller en beskyttet art væsentligt, skal der foretages en konsekvensvurdering af projektets virkning.

Det nærmeste Natura 2000-område er nr. 168 "Havet og kysten mellem Præstø Fjord og Grønsund" ca. 1 km mod sydvest samt Natura 2000-område nr. 208 "Bøchers Grund" beliggende ca. 5 km mod nordøst.

Udpegningsgrundlaget er følgende

Udpegningsgrundlag for Habitatområde nr. 147		
Naturtyper:	Sandbanke (1110)	Vadeflade (1140)
	Lagune* (1150)	Bugt (1160)
	Rev (1170)	Strandvold med enårige planter (1210)
	Strandvold med flerårige planter (1220)	Kystklint/klippe (1230)
	Enårig strandengsvegetation (1310)	Strandeng (1330)
	Forklit (2110)	Hvid klit (2120)
	Grå/grøn klit* (2130)	Klithede* (2140)
	Havtornklit (2160)	Skovklit (2180)
	Klitlavning (2190)	Enebærklit* (2250)
	Søbred med småurter (3130)	Kransnålsø (3140)
	Næringsrig sø (3150)	Brunvandets sø (3160)
	Våd hede (4010)	Tør hede (4030)
	Enekrat (5130)	Tørt kalksandsoverdrev* (6120)
	Kalkoverdrev* (6210)	Surt overdrev* (6230)
	Tidvis våd eng (6410)	Urtebræmme (6430)
	Hængesæk (7140)	Tørvelavning (7150)
	Avneknippemose* (7210)	Kildevæld* (7220)
	Rigkær (7230)	Bøg på mor (9110)
	Bøg på muld (9130)	Ege-blandskov (9160)
	Vinteregeskov (9170)	Stilkege-krat (9190)
	Elle- og askeskov* (91E0)	
Arter:	Mygblomst (1903)	Stor kærguldsmed (1042)
	Skæv vindelsnegl (1014)	Sumpvindelsnegl (1016)
	Flodlampret (1099)	Havlampret (1095)
	Stor vandsalamander (1166)	Spættet sæl (1365)
	Marsvin (1351)	Bredøret flagermus (1308)

Naturtyper og arter, der udgør det gældende udpegningsgrundlag for Natura 2000-området. Tal i parentes henviser til de talkoder, som benyttes for naturtyper og arter fra habitatdirektivets bilag 1 og 2. * angiver, at der er tale om en prioriteret naturtype. Udpegningsgrundlag for habitatområder er blevet revideret som beskrevet i basisanalysen.

De nærmeste marine naturtype er Bugt (1160) og sandbanke (1110), som er beliggende mere end 1 km meter fra projektområdet. Det er Kystdirektoratets vurdering at projektet ikke vil have en væsentlig negativ påvirkning på habitatnaturtyperne på udpegningsgrundlaget, grundet projektets afstand til naturtyperne, samt at ansøger har oplyst at stenene udlægges fra båd.

På udpegningsgrundlaget er bilag IV arten marsvin. Stenene etableres 400 – 600 meter fra kysten, på dybder mellem 3 og 10 meter, og således at stentoppene er

mindst 2 meter under daglige vande. På den baggrund er det Kystdirektoratets vurdering, at projektet ikke vil have en væsentlig negativ påvirkning på bilag IV arten marsvin. Det er hertil vægtet, at ansøger har oplyst at anlægsarbejdet udføres så skånsomt som muligt idet udlægningen af sten vil ske fra båd enten manuelt eller med en grab. Anlægsarbejdet vil ikke støje mere end motorlyden fra båden og det vil være muligt for marsvinene at søge andre steder hen under etableringsarbejdet.

Der er mange fugle i området både ynglende og trækfugle. Det er Kystdirektoratets vurdering at projektet ikke vil have en væsentlig negativ påvirkning på hverken ynglende eller trækkende fugle, da anlægsarbejdet ikke vurderes at medføre særlig støj eller yderligere forstyrrelser på arterne. Det er hertil vægtet at ansøger har oplyst, at anlægsarbejdet sker ved manuelt udlægning af sten på havbunden. Kystdirektoratet har i denne sag vurderet, at projektet ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af Natura 2000-områderne eller bilag IV arten marsvin. Kystdirektoratet vurderer således at der ikke vil ske en væsentlig forringelse af naturtyper og levesteder eller at projektet i øvrigt vil medføre forstyrrelser, der har betydelige konsekvenser for de arter, området er udpeget for, samt for bilag IV arten marsvin. Kystdirektoratet vurderer derfor, at der ikke skal udarbejdes en konsekvensvurdering for projektet.

Kystdirektoratets vurdering er foretaget på baggrund af sagens samlede oplysninger og egne konkrete vurderinger samt almene erfaringer fra sagsområdet.

Kystdirektoratets vurdering, af at der ikke skal udarbejdes en konsekvensvurdering, skyldes bl.a. projektets begrænsede omfang, korte varighed, karakter og beskaffenhed.

Begrundelse for at projektet ikke er omfattet af miljøvurderingsloven

Det ansøgte projektet er efter Kystdirektoratets vurdering ikke omfattet af bilag 1 eller 2 i miljøvurderingsloven.

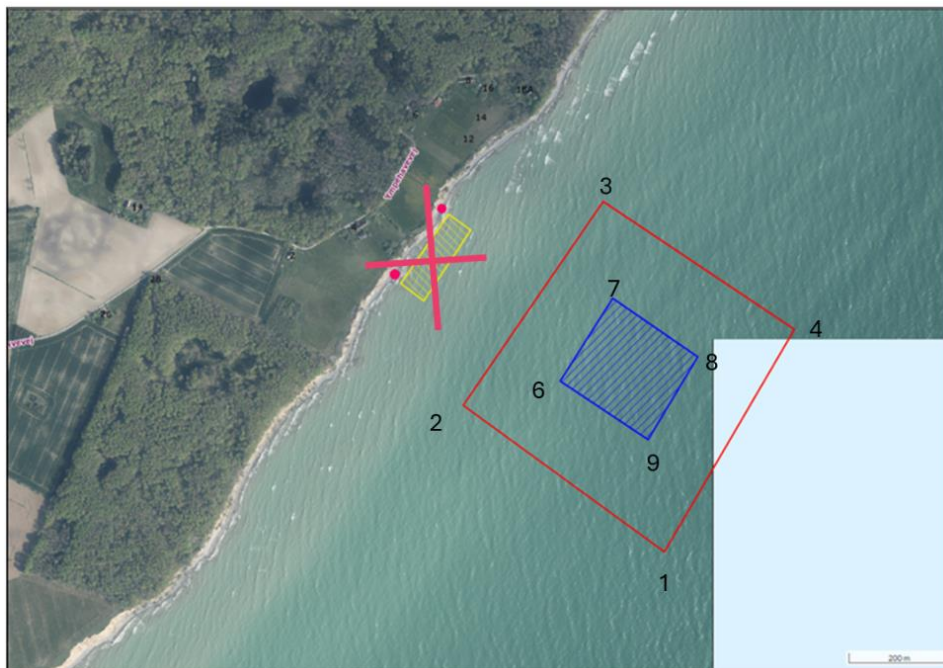
Kystdirektoratet har endvidere ikke kendskab til, at det ansøgte projekt er en del af et større projekt på land, som er omfattet af miljøvurderingslovens regler.

Det er derfor Kystdirektoratets vurdering, at der ikke er hverken funktionel sammenhæng med andre projekter eller på anden måde integreret sammenhæng med andre projekter.

Vurderingen er foretaget på baggrund af det ansøgte, Kystdirektoratets kendskab til området og andre sager, ligesom ansøgningen har været sendt i høring ved kommunen og en lang række statslige myndigheder og interesseorganisationer, som ikke har oplyst om andre projekter.

Projektbeskrivelse

Tilladelsen omfatter anlæg af spredte sten og mindst et huledannende rev i farvandet syd for Møn, ud for matriklerne 32 og 34 m.fl. Vindebæk By, Fanefjord. Arbejderne omfatter udlægning af maksimalt 25.000 tons mark- og/eller brudsten på mellem 3 og 10 meters dybde, inden for et areal på 500 x 500 meter



Hjørnekoordinater til projektområdet:

Rød ramme:	NR	Lon	Lat
500 m * 500 m	1	012° 13.435' E	54° 52.972' N
500 m * 500 m	2	012° 13.073' E	54° 53.154' N
500 m * 500 m	3	012° 13.39' E	54° 53.363' N
500 m * 500 m	4	012° 13.752' E	54° 53.18' N
Blå ramme:	NR	Lon	Lat
200 m * 200 m	6	012° 13.279' E	54° 53.16' N
200 m * 200 m	7	012° 13.405' E	54° 53.244' N
200 m * 200 m	8	012° 13.55' E	54° 53.17' N
200 m * 200 m	9	012° 13.423' E	54° 53.087' N

Der etableres et spredt stenrev ved at dumpe sten fra skib. Mindst et sted skal stenene dumpes i flere lag for at danne et huledannende rev. De primære størrelser for stenene i revet bliver:

10-30 cm (20%)

30-60 cm (40%)

> 60 cm (40%)

Anlægsperioden vil være af få ugers varighed i 3. kvartal 2025. Primært udlægges sten i den blå firkant (200 meter x 200 meter) og sekundært i den røde firkant (500 meter x 500 meter). Der udlægges maksimalt 25.000 ton sten. Efter 5 år færdigmeldes stenrevet og areal hvorpå der ikke er udlagt sten vil herefter blive frigivet.

For yderlig information om projektet henvises til ansøgningsmateriale.

Sagsgennemgang

Efter Kystdirektoratet modtog ansøgningen, har den været sendt i høring hos Søfartsstyrelsen (Havplansekretariatet), Beredskabsstyrelsen (Sikre Farvande) Trafikstyrelsen, Plan- og Landdistriktsstyrelsen, Fiskeristyrelsen,

Forsvarsministeriets Ejendomsstyrelse, Slots- og Kulturstyrelsen, Vordingborg Kommune samt sendt til orientering til Danmarks Naturfredningsforening, Dansk Ornitologisk Forening, Friluftsrådet, Fritidshusejernes Landsforening, EjendomDanmark, Landsforening for digelag i Danmark og Geodatastyrelsen.

Nedenfor gengives de væsentligste bemærkninger.

Sikre Farvande (tidligere Søfartsstyrelsen) skrev den 22. april 2025 følgende:

” Beredskabsstyrelsen noterer sig, at mindstedybden over stenrevet vil være minimum to meter. Derudover gør Beredskabsstyrelsen opmærksom på, at det ikke længere er Søfartsstyrelsen som er myndighed for afmærkning, men Beredskabsstyrelsen, hvorfor Vordingborg Kommune skal søge om afmærkning hos Beredskabsstyrelsen. Før etablering skal dette meddeles i Efterretninger for Søfarende (efs@dma.dk). Derudover gør BRS opmærksom på, at ved arbejder på søterritoriet skal bekendtgørelse nr. 1229 af 03/10/2023 om sejladsikkerhed ved entreprenørarbejder og andre aktiviteter i danske farvande følges.”

Fiskeristyrelsen skrev den 21. marts 2025 bl.a. følgende:

(...)” Landbrugs- og Fiskeristyrelsen har gennemgået det ansøgte. Der er ingen faststående fiskeredskaber i det pågældende område, og vi vurderer ikke at det ansøgte vil berøre aktuelle og eventuelle fremtidige fiskeriinteresser. Vi har derfor ikke bemærkninger til det ansøgte”

Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø (SGAV) skrev den 23. april 2025 bla. Følgende:

” (...) KDI skal forholde sig forekomsten af marsvin og Natura 2000-området i nabolaget. Derudover ingen bemærkninger.” (...)

Forsvarsministeriets Ejendomsstyrelse skrev den 7. april 2025 følgende:

” Etablissement- og Terrænkommendoen har ingen bemærkninger til høringen vedrørende; stenrev ud for Møn”.

Alle bemærkninger blev sendt i partshøring og Kystdirektoratet modtog ikke yderligere bemærkninger.

Klagevejledning

Dette dokument indeholder tre afgørelser:

- afgørelse om at give tilladelse til projektet
- afgørelse om, at der ikke skal udarbejdes en konsekvensvurdering
- afgørelse om, at projektet ikke er omfattet af miljøvurderingslovens anvendelsesområde

Afgørelserne kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet.

For afgørelserne gælder følgende:

- Kystdirektoratets afgørelse kan alene påklages for så vidt angår retlige forhold.
- Klagefristen er 4 uger fra den dag afgørelsen er meddelt.
- Der klages via Klageportalen, som der er et link til på forsiden af <https://naevneneshus.dk>. Klageportalen ligger på www.borger.dk og www.virk.dk. Man logger på via www.borger.dk eller www.virk.dk typisk med NEM-ID. Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen. Det koster 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer i gebyr at indgive en klage. Gebyret betales med betalingskort i Klageportalen.
- Klageberettigede efter kystbeskyttelsesloven er:
 - 1) adressaten for afgørelsen,
 - 2) ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
 - 3) enhver, der har en væsentlig individuel interesse i sagens udfald,
 - 4) en berørt nationalparkfond oprettet efter lov om nationalparker,
 - 5) lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
 - 6) landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø,
 - 7) landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser, og
 - 8) landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige brugerinteresser inden for arealanvendelsen, og som repræsenterer mindst 100 medlemmer.
- Klageberettigede efter kysthabitatbekendtgørelsen er:
 - 1) adressaten for afgørelsen,
 - 2) ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
 - 3) enhver, som har en væsentlig, individuel interesse i sagen,

- 4) en berørt nationalparkfond oprettet efter lov om nationalparker,
 - 5) lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
 - 6) landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø,
 - 7) landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser, og
 - 8) landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige brugerinteresser inden for arealanvendelsen og som repræsenterer mindst 100 medlemmer.
- Klageberettigede efter miljøvurderingsloven er:
 - 1) miljøministeren,
 - 2) enhver med retlig interesse i sagens udfald, og
 - 3) landsdækkende foreninger og organisationer, der som formål har beskyttelse af natur og miljø eller varetagelse af væsentlige brugerinteresser inden for arealanvendelsen og har vedtægter eller love, som dokumenterer deres formål, og som repræsenterer mindst 100 medlemmer.

Miljø- og Fødevareklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis man ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal man sende en begrundet anmodning til Kystdirektoratet. Kystdirektoratet videresender herefter anmodningen til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt anmodningen kan imødekommes.

Fristen for eventuelt søgsmål ved domstolene er 6 måneder, jf. § 18 b i kystbeskyttelsesloven, samt § 54, stk. 1, i miljøvurderingsloven.

Tilladelsen må ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet. Hvis der bliver klaget over afgørelsen kan tilladelsen ikke udnyttes, før klagesagen er færdigbehandlet, medmindre Kystdirektoratet eller Miljø- og Fødevareklagenævnet konkret bestemmer andet.

Med venlig hilsen

Gitte Gro Poulsen



Fuldmægtig | Kystzoneforvaltning

+45 29 13 53 43 | gigrp@kyst.dk

Kopi: Sikre Farvande (tidligere Søfartsstyrelsen), Trafikstyrelsen, Plan- og Landdistriktsstyrelsen, Fiskeristyrelsen, Forsvarsministeriets Ejendomsstyrelse, Slots- og Kulturstyrelsen, Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø, Vordingborg Kommune, Danmarks Naturfredningsforening, Dansk Ornitologisk Forening, Friluftsrådet, Fritidshusejernes Landsforening, EjendomDanmark, Landsforening for digelag i Danmark og Geodatastyrelsen.

Kystdirektoratets afgørelse offentliggøres på Kystdirektoratets hjemmeside.